سەماحەتی حەکیم .. عێراق ئێرانیەکان کەدکاتەوە و ئۆپۆزسیۆن گۆڕتری لەوێ شونك یان گروپك کەمی بکاتەوە داواش دکەین سندوقێکی هاوکاری بۆ لوبنان و غزە هەبێت

لە کۆبوونەوەیەکی ناوەندی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست بۆ گفتوگۆ (میری) لە هەولێر، کە بۆ ئامادەبوونی بەڕێز مەسرور بارزانی سەرۆکی حکومەتی هەرێم و کەمالیك خێڵکی سیاسەت مەدار و میدیاکاری هەرێم و هەموو عێراق بەشێوەیەکی چوو سەماحەتی حەکیم پیرۆزبایی لە گەلی کوردستان کرد بۆ بونەی سەرکەوتنی هەڵبژاردنەکان و ئاستی بڵشداری کردنی میللی فراوان باشی بەشێوەیەکی بردنی لە لایەن کەمسیونی باڵای سەربەخۆی هەڵبژاردنەکان.

سەماحەتی گوتی : بنیاتنانی دەوڵەت پێویستی بە کۆشکی سیاسی و کەمەڵایەتی و ئابووری سەقامگیر هەیە، عێراق پێشتر لە قەناغی شڕ و ململانێی پێکهاتەکتنی هەبوو، بەڵام ئێستا دەخێکی سەقامگیری هەیە کە پێشتر بە خەیاڵ نەبینیوە لەسەر ئاستی سیاسی و کەمەڵایەتی و ئەمنی ئۆپۆزسیۆن بووە هەی ئەو ئاوەدان کردنەوە و گۆشەپێدان و بنیات نانە هەروەها عێراق ئیستا دەستپێشخەری ئەمنی هەیە پێشتریش کاردانەوەی بەرانبەر تیرۆر و کردەکانیان هەبووە.

سەماحەتی حەکیم جەختی لەوە کردەوە کە پێویستە پەرلەمەندەکانی ئێستای عێراق بە کراوەیی ناوچەیی و نوێنەرایەتی ببینین و هەستبگاندنی دیمەنی عێراقی لەبەرچاوگردنی ئەوەی ئێستا لەگەڵ ئەوەی پێشتر بووین و بەراوردکردنی لەگەڵ ئەو وڵاتانەی کە هەمان ململانێیان هەبوو ئەونیکردەوە کە بەردەوامی سەقامگیری بەرژەوەندیی هەموان دەگەیەنێت بە قەناغی سەقامگیری و قەناغی ناسەقامگیری بەجێدەهێڵێت و گۆشبینی خۆی لەو بارەیەوە دەربڕیت و داوای لەلایەنەکانی ئەو تەحەدایانەی ئووبەڕووی عێراق دەبێتەوە و زاڵبوون بەسەر ئەو ئاستەنگانەدا لەماوەیەکی پێوانەییدا لەبەرچاو بگیرێت.
سەماحەتی ئاماژەی بەوەدا کە بوونی بزووتنەوەیەک لەناو هەڵە سیاسییە سونەکاندا بە پێشکەشکردنی چەند کاندیدێک و دواتریش بڕیاو پشتگیری چوون بە دواکەوتنی بیاری هەڵبژاردنی سەرکی نوێی ئەنجوومەنی نوێنەران و گۆشبینی خۆی دەربڕیت بەوەی کە ئەم کۆشەیە لەدانیشتنی پەنجشەممەی داهاتوودا چارەسەر دەکرێت.

بەڕێز حەکیم ئاماژەی بەوەدا کە سەقامگیریی سیاسی لەگەڵ سەقامگیریی ئەمنی دێت و ئابووری و لەوێ بڕیاو سەقامگیریی کەمەڵایەتی و تێکەڵبوونی کەمەڵگا لەگەڵ سیستمی سیاسی دەبات کە ئەم هەرەمییە دەبێتە هەی کرانەوەی ناوچەیی و نەودەوڵەتی و تائیدی لەسەر گرنگی لێکتێگەیشتنی سیاسی لەنێوان هێزە سیاسییەکان وەک دەربڕینی لێکتێگەیشتنی کەمەڵایەتی لەنێوان پێکهاتەکان کردەوە و ئەونیکردەوە کە یاساکان چاوەڕێی لێککەوتنن لەسەر فەلسەفە و بنکخستنیان و ئاماژەمان بەوەدا کە چارەسەرکردنی فەلسەفەی یاساکان بەسە بە چارەسەرکردنیان و شڕعییەتپێدان.
بەڕێز حەکیم ئاماژەی بەوەدا کە حکومەتێکی سوودانی لێکشوهەوای سەقامگیریی ناوخۆیی و دەرکی ئەرکەکانی جێبەجێ کردووە کە کۆبوونەوەی کاری حکوومەتە ڕاکشاوەکانی پشووە و ئەمڕۆ ئەمە شاهیدی ئاستێک لەڕازامەندی جەماوەر لەحکومەت دەبینین و لەئێنجامدا هەنگاوی جددی لەبواری خزمەتگوزاری و گۆشەپێدان بەدیهاتووە کە ئەمش سەرکەوتنێکە بە ئیئتیلافی ئیدارەی دەوڵەت بەتایبەتی هێزە پشتیوانەکانی حکومەت هاوکات داواشی کرد سەیری ڕاپرسییەکان بکرێت کە باس لەڕازامەندی جەماوەر لەحکومەت و هێزە سیاسییەکان دەکات کە ئەمش دەستکەوتێکی گەورەیە و زەمینەیەکی نوێ بۆ پێکهێنانی حکومەتێکانی داهاتوو.

بەڕێز حەکیم گوتی " عێراق زۆر گۆڕتری و ناکرێت لایەنێکی دیاریکراو کەمی بکاتەوە و ئەمش بۆ

ئەزموون سەلمێنراوە و ئیئتیلافی ئیدارەی دەوڵەت دامەزراوەی ڕاستقینەی حکومەتی سودانییە" ئاماژەی بەوەشکرد کە خەسڵەتەکانی دەوڵەتی لامەرکەزی کە دەستوور دامەزراوە و ئاماژەی بەوەدا کە عەقڵییەتێک هەیە کە مەیلی مەرکەزییەتی هەیە بەهۆی مەرکەزییەتی تووند لە سەردەمی ڕابردووداە، ڕوونیشیکردەوە کە هەنگاونان بەرەو لامەرکەزییەتی کارگێڕی هەواش دڵەوات و هیوادارین خێراتر بەرەو لامەرکەزیەت هەنگاو بنێن و کۆتایی بە دۆخی ململانێی نێوان مەرکەزیەت و لامەرکەزیەت بهێنین.

جەنابی جەختی لەوە کردەوە کە پێویستە لە هەمان کاتدا گوێ لە تەوانینی حکومەتی هەرێم و حکومەتی فیدراڵ بگیرێت سەبارەت بە پرسە هەڵپەسێردراوەکان، تەئکیدیشی لەسەر گرنگی دروستکردنی متمانە بە بەدیهێنانی دۆخێکی تەبایی کردەوە و ئاماژەی بەوەدا کە کۆشە هەڵپەسێردراوەکان پێویستیان بە کات هەیە بە چارەسەرکردنی لە وەڵاتانی سەقامگیردا نێک عێراق کە بە سەردەمێکدا سەقامگیری و متمانە نەماوە و ئاوەی بەدەستهاتووە لە ئاستی خواست نییە، بەڵکو زۆر نزیکە لە واقیعی سیاسی.

سەماحەتی داوای چاوخشاندنەوەی بە یاسا پێشنیازکراوەکان و ئاستی بەرەوپێشچوونەکان لەپەسەندکردنیاندا تەئکیدیکردەوە کە قەبارەی ئاو دەستکەوتانەی بەدەستهاتوون گەورەن و پابەندبوون بەبەرنامەی حکومەت و ئاگادارکردنەوەی هێزە سیاسییەکانی دیکە لەئاستی دەستکەوتەکان و ئیمزاکردنی لیژنەیەکی وەزاری نوێنەرایەتی سەرجەم پێکهاتەکان و ئاماژەی بەوەشکرد کە چوارچێوەکە هەشتا لەگفتوگۆدایە لەهەبژاردنەکانی داهاتوودا و تەئکیدیشیکردەوە کە هاوپەیمانی هێزەکانی دەوڵەت بوونی خاڵی لەگەڵپانی سیاسیدا سەلماندووە و دوایین دیمانەی سەلماندن هەبژاردنە خەجێیەکانی ئەم دوایانە بوو و ئاگاڕ لەگەڵ تەوانینەکەی خاڵی بگونجێت یان وەک بەشێک لە پابەندبوونی بە چوارچێوەی هەماهەنگی، لایەنگری ناونیشان و ڕەنگی سیاسی دەکات.

بەڕێز حەکیم جەختی لەوە کردەوە کە گواستنەوە لە قۆناغی ململانێی پێکهاتەکانەوە بە کۆبەکەی نێو یەک پێکهاتە حاڵەتێکی پێزەتیڤە و کۆبەکەی نێو پێکهاتەکان کۆبەکەیەکی سیاسییە نەک پێکهاتەکان کە یارمەتیدەرە بە پشتیوانیکردن و پڕەپێدانی سیستەمی سیاسی، ڕوونیشیکردەوە کە بەرنامە هەن کە هێزە جیاوازەکان لەسەر ئاستی نەتەوەیی و مەزهەبی زیاتر کۆدەکاتەوە لەوەی کە هێزە سیاسییەکان لەناو یەک پێکهاتەدا کۆبکەنەوە و داوای زانینی دەستکەوتەکان و شانازی پێوە بکەن.

بەڕێز ئەلحەکیم هاوخەمی خاڵی لەگەڵ گەلی فەلەستین و لوبنان دووپاتکردەوە و داوای دامەزراندنی سندوقێکی تایبەتی بە ئاوەدانکردنەوەی لوبنان و فەلەستین کرد دوای وەستانی جەنگ و داوای بەردەوامی یارمەتی مرۆیی بە لەقەوماوان و ئاوارەکان و پشتیوانی سیاسی و میدیایی دووپاتکردەوە.